STJÓRNARTÍÐINDI B 53 - 1991

3. október 1991 887 Nr. 472

FJALLSKILASAMÞYKKT

fyrir Múlasýslur.

I. KAFLI
Um stjórn fjallskilamála.

1. gr.

Sveitarfélög (hreppar) Norður- og Suður-Múlasýslu, Seyðisfjarðarkaupstaður, Neskaupstaður, Eskifjörður og Egilsstaðabær, eru tvö fjallskilaumdæmi. Kaupstaðirnir og hvert sveitarfélag (hreppur) innan hvors fjallskilaumdæmis eru sérstök fjallskiladeild. Héraðsnefnd getur heimilað sameiningu tveggja eða fleiri fjallskiladeilda, óski viðkomandi sveitarstjórnir eða bæjarstjórnir eftir sameiningu að undangenginni fundarsamþykkt meirihluta fjallskilaskyldra aðila í hverri eða hvorri fjallskiladeild, enda hafi verið boðað til fundarins með dagskrá.

2. gr.

Héraðsnefnd hefur á hendi yfirstjórn allra fjallskilamála í fjallskilaumdæmunum, en sveitarstjórn eða bæjarstjórn annast stjórn og framkvæmd þeirra í hverri fjallskiladeild. Héraðsnefnd úrskurðar ágreinings- og kærumál er upp kunna að koma innan fjallskiladeildanna.

3. gr.

Oddviti sveitarstjórnar annast stjórn fjallskilamála í sinni fjallskiladeild, en heimilt er sveitarstjórn að fela öðrum það verk. Skal hún þá að afloknum hverjum sveitarstjórnarkosningum kjósa mann, og annan til vara, til þess að hafa á hendi framkvæmd fjallskilamála fjallskiladeildarinnar undir yfirstjórn sveitarstjórnar og nefnist hann fjallskilastjóri.

Þar sem sveitarstjórn kýs fjallskilastjóra, er henni heimilt að kjósa fjallskilanefnd honum til aðstoðar, og starfar hún í fullu umboði sveitarstjórnar.

Þar sem fjallskiladeildir hafa verið sameinaðar er sveitarstjórnum skylt að kjósa fjallskilastjóra ásamt fjallskilanefnd á sameiginlegum fundi. Fái tveir eða fleiri jafnmörg atkvæði, skal hlutkesti ráða.

Fjallskilastjóri skal sjálfur, eigi hann þess kost, vera við aðalréttir í hvert skipti sem þar er réttað, stjórna sundurdrætti og ráða þar réttarrúmi öllu. Þó er sveitarstjórn eða fjallskilanefnd heimilt að kjósa sérstaka réttarstjóra á aðalréttir.

Heimilt er sveitarstjórn að fela fjallskilastjóra bókhald allt fjallskilanna vegna og innheimtu á fjallskilagjöldum.

Fjallskilastjóra ber þóknun fyrir störf sín úr sveitar- eða bæjarsjóði.

II. KAFLI
Um bókhald og fjallskilasjóði.

4. gr.

Í hverri fjallskiladeild ber að halda fjallskilabók, staðfesta af oddvita héraðsnefndar. Í hana skal rita allt það, sem máli skiptir um afréttar- og fjallskilamál í deildinni. Héraðsnefnd semur skrá, að fengnum upplýsingum sveitar- og bæjarstjórnar, yfir allar afréttir og

Prentsmiðjan Gutenberg hf.

upprekstrarheimalönd innan deildarinnar. Skal þar lýst merkjum þeirra og skýrt tekið fram, hvað eru heimalönd, upprekstrarheimalönd og afréttir. Fram skal tekið hvaða jarðir eiga upprekstur á hverja afrétt og hvert upprekstrarheimaland, og hverjir séu eigendur þessara landssvæða. Þá ber að skrá allar breytingar á afréttum og upprekstrarheimalöndum og réttindum yfir þeim.

Eftirrit af skrá þessari ber að senda til oddvita héraðsnefndar. Skal hún þar færð í sérstaka bók, sem afréttarskrá heitir og fylgir skjölum héraðsnefndar. Auk þessa getur héraðsnefnd krafist eftirrits af fjallskilabókum að öðru leyti, eftir því sem hún telur þörf á.

5. gr.

Hver fjallskiladeild færir sérstakt bókhald og skal fjallskilareikningur endurskoðaður á sama hátt og sveitar- og bæjarsjóðsreikningur.

Þegar reisa þarf eða endurbyggja aðalrétt er sveitar- og bæjarsjóði skylt að standa straum af kostnaði við þær framkvæmdir. Einnig ber sveitar- og bæjarsjóði að standa straum af kostnaði við byggingu viðunandi húsa fyrir gangnamenn og hesta, þar sem þeir þurfa að gista, einnig girðingarhólfa fyrir fé.

Til þess að standa straum af öðrum þeim kostnaði er af fjallskilum leiðir, getur sveitarstjórn stofnað sjóð, sem fjallskilasjóður nefnist. Úr honum skal greiða kostnað við viðhald aðalrétta og annarra gangnamannvirkja, nema um sé að ræða meiriháttar viðhald eða endurbyggingu, þá greiðist sá kostnaður úr sveitarsjóði. Um aukaréttir (undirréttir) fer eftir ákvörðun sveitar- og bæjarstjórna. Kostnað við smölun og leitir, sem sveitar- og bæjarsjóði-sjóði annars ber að greiða, þóknun til fjallskilastjóra, svo og öll önnur gjöld sem af fjallskilum leiða og ekki hefur verið jafnað niður á fjáreigendur sem dagsverkum, skal greiða úr fjallskilasjóði.

Tekjur sjóðsins eru:

a. Niðurjafnað gjald á allt sauðfé og stóðhross í fjallskiladeildinni.
b. Andvirði óskilafjár.
c. Björgunar- og fundarlaun fyrir fé og hross, sem bjargað er úr ógöngum eða finnast í eftirleitum samkv. 24. gr. fjallskilasamþykktar þessarar og 57. gr. laga um afréttamálefni, fjallskil o.fl. nr. 6/1986.
d. Bætur fyrir gangnarof skv. 44. gr. laga um afréttamálefni, fjallskil o.fl. nr. 6/1986.
e. Tillag úr sveitar- eða bæjarsjóði eftir fyrirmælum sveitar- eða bæjarstjórnar og 39. gr. laga um afréttamálefni, fjallskil o.fl. nr. 6/1986. Reikningur sjóðsins skal endurskoðaður árlega ásamt sveitar- eða bæjarsjóðsreikningum og færður inn í fjallskilabók.

III. KAFLI
Um afréttir og notkun þeirra.

6. gr.

Land sem fjallskilaframkvæmd tekur til, skiptist í afréttir og heimalönd. Þar sem öræfi (óbyggðir) þurfa hreinsunar við, tekur fjallskilaframkvæmd til þeirra, eftir því sem þörf krefur og nánar er fyrir mælt í lögum um afréttamálefni, fjallskil o.fl., og samþykkt þessari.

7. gr.

Heimilt er sveitarstjórnum að gangast fyrir því, hverri í sinni fjallskiladeild, að gerð sé sveitarsamþykkt um, að nota megi heimalönd til upprekstrar, enda sé það vilji eigenda. Skal í fjallskilabók skýrt tekið fram, hvar og hver þau lönd séu og tala fjár þess er á þau má reka. Upprekstrarheimalönd ber að skoða sem afréttir, að því er snertir löggöngur að hausti, aðrar en eftirleitir. Samþykktir um upprekstrarheimalönd öðlast því aðeins gildi, að héraðsnefnd samþykki þær.

8. gr.

Um fjölda afréttarpenings sem má reka á hverja afrétt, fer eftir afréttalögum nr. 6 21. mars 1986, III. kafla.

Eigi skal upprekstur leyfður fyrr en vorgróður er nægur að mati sveitarstjórnar, en henni er heimilt að leita álits gróðurverndarnefndar sýslunnar áður en leyfi er veitt.

9. gr.

Upprekstrarrétt á afrétt hrepps eða annars upprekstrarfélags eiga allir búfjáreigendur, sem landafnot hafa í hreppi eða á félagssvæði. Um upprekstrarrétt á afréttarland, sem liggur undir einstaka jörð eða stofnun, fer eftir fornri venju eða samningum.

Enginn má nota afrétt, sem eigi á þar upprekstrarrétt, nema viðkomandi sveitarstjórn eða sveitarstjórnir leyfi, eða landeigandi, ef um einkaeign á afréttarlandi samkvæmt 8. gr. laga nr. 6 21. mars 1986 er að ræða.

Um afréttargjald til eiganda afréttarlands fer eftir samningi eða, ef samkomulag næst ekki, eftir ákvörðun viðkomandi sveitarstjórnar. Þó getur sá aðili, sem eigi vill una ákvörðun sveitarstjórnar, krafist mats dómkvaddra manna um gjaldhæð. Ákvörðun um afréttargjald, hvort heldur ákveðin er með samningi eða eftir mati, gildir aldrei fyrir lengri tíma en 6 ár í senn.

IV. KAFLI
Um smölun og rekstur til afrétta.

10. gr.

Eftir að fé hefur verið sleppt að vori og allt til fyrstu gangna, má enginn smala afréttir eða upprekstrarheimalönd, né valda búpeningi sem þar gengur neinu ónæði, nema með leyfi viðkomandi sveitar- eða bæjarstjórnar. Heimilt er þó sveitar- og/eða bæjarstjórnum að ákveða smölun á því tímabili, ef þær aðstæður kynnu að skapast sem krefðust þess.

11. gr.

Rétt er að sauðfé sé rekið á afrétt eða upprekstarheimalönd eftir því sem við verður komið. Heimilt er þó að hafa fé í eyjum og sauðheldum girðingum yfir sumarið. Geti fjáreigandi ekki fengið upprekstarleyfi, ber honum að leita aðstoðar sveitarstjórnar.

12. gr.

Innansveitarmenn skulu sitja fyrir utansveitarmönnum um upprekstur á afrétti og sýslubúar fyrir utansýslubúum.

V. KAFLI
Um fjallskil að hausti.

13. gr.

Haustgöngur skulu hefjast svo fljótt í september sem þurfa þykir. Þó skal ekki hefja göngur í neinni fjallskiladeild fyrr en haft hefur verið samráð við aðliggjandi fjallskiladeildir, svo að samsmölun geti farið fram. Þá skal fyrsta lögrétt aldrei vera seinna en 22. september og ber að haga gangnadögum í samræmi við það. Ganga skal afréttir og upprekstrarheimalönd að minnsta kosti tvisvar á hausti hverju. Tilkynna ber sveitarstjórnum eða fjallskilastjórnum sveitarfélaga þeirra, sem fjárvon eiga í réttum sveitarfélagsins, hvenær gengið verður. Þá skal og smala heimalönd öll. Meta má smölun heimalanda sem fjallskil að einhverju leyti. Skal þá víðátta landsins höfð til hliðsjónar.

14. gr.

Eigi síðar en viku fyrir fyrstu löggöngu skal sveitarstjórn eða fjallskilastjórn hafa lokið við að raða niður gangnadagsverkum og öðrum áætluðum fjallskilakostnaði á fjáreigendur í

fjallskiladeildinni og aðra þá sem upprekstarland nota á því ári. Raða skal dagsverkum niður eftir fjártölu hvers fjáreiganda.

Hver bóndi eða jarðeigndi, hvaða búskap sem hann stundar, er skyldur að smala heimaland sitt að hausti samhliða leitum, þegar sveitarstjórn eða fjallskilastjórn mælir svo fyrir. Sama gildir um eigendur eyðijarða eða umráðamenn þeirra, þó þeir eigi þar ekki fjár von.

Heimilt er sveitarstjórn eða fjallskilastjórn einnig að leggja gangnadagsverk á fjárlausa bændur vegna fjárskipta, eyðibýlaeigendur og aðra bændur í fjallskiladeildinni, ef aðstæður krefjast þess. Heimilt er að leggja hluta fjallskilakostnaðar á landverð jarða að frádregnu verði ræktaðs lands og hlunninda.

15. gr.

Sveitar- og bæjarstjórnir skipa gangnaforingja á öll gangnasvæði í fjallskiladeildinni. Enginn getur skorast undan að vera gangnaforingi, nema hann sé til þess ófær sökum elli eða heilsuleysis.

16. gr.

Sá sem rekur fé á utansveitarafrétt, tilkynni það sveitarstjórn fyrir 15. júlí ár hvert. Vanræki hann þetta, getur sveitarstjórn gert honum full fjárskil heima í sveitinni fyrir allt hans fé. Sama gildir um þá menn, er rétt hafa til að taka utansveitarfé í afréttarland sitt, enda séu þeir skyldir að tilgreina tölu fjárins og annast öll skil á því.

17. gr.

Nú verður ágangur fjár frá einu sveitarfélagi í annað, eða frá einu fjallskilaumdæmi í annað, og getur þá sá er fyrir verulegum ágangi verður, krafið hinn aðilann um gjald fyrir eða að hann sendi menn í göngur. Skulu viðkomandi sveitarstjórnir eða fjallskilastjórnir gera um þetta skriflegan samning til þriggja ára í senn og endurskoðast hann þá ef annar aðili óskar eftir. Náist ekki samkomulag, skal héraðsnefnd úrskurða kröfu sveitarstjórnar um gangnamenn, sem byggjast verður á tölu þess fjár sem kemur fyrir í fjallskilaumdæminu næsta haust á undan, að frádregnu því fé sem kemur fyrir í hinu fjallskilaumdæminu.

18. gr.

Hver fjáreigandi og fjallskilaskyldur eintaklingur er skyldur til að gera þau fjallskil, sem sveitarstjórn eða fjallskilastjórn leggur á hann, og eru í samræmi við fjallskil þau, sem öðrum fjáreigendum og fjallskilaskyldum einstaklingum er gert að leysa af hendi. Bágstöddum einyrkjum má veita undanþágu frá fjallskilum, að einhverju eða öllu leyti, einnig þeim, sem hafa fé sitt í eyjum eða sauðheldum girðingum sumarlangt, skv. 11. gr.

19. gr.

Sveitar- eða bæjarstjórnir skipa fjallskiladeildum í gangnasvæði og ákveða tölu gangnamanna, og hvar skuli réttað. Einnig hverjir skuli smala eða sækja fé til nærliggjndi sveita úr hverjum göngum.

20. gr.

Gangnaforingjar skulu vera sjálfir í göngum, nema gild forföll hindri, ber þeim þá að setja fullgilda menn í staðinn. Gangnaforingi sker úr um það, hverjir séu fullgildir gangnamenn. Óhlýðnist gangnamaður gangnaforingja eða sýni hirðuleysi, telst það sem gangnarof og varðar sömu viðurlögum og vanræksla á að inna af hendi fjallskil. Gangnaforingjum ber skylda til að tilkynna fjallskilastjóra um gangnarof. Sá sem mætir ekki í göngur á þeim stað og tíma, þar sem hann hefur verið skipaður, og tilkynnir gangnaforingja ekki forföll, svo unnt sé að fá mann í hans stað, skal greiða fyrir gangnarof sem svarar einu og hálfu gangnadagsverki, eins og það er metið á hverjum tíma, eftir ákvörðun sveitarstjórnar.

21. gr.

Gangnaforingjar skulu sjá um, að fjallsöfn séu rekin tafarlaust til rétta. Telst það gangnarof, ef gangnamaður yfirgefur safnið fyrr en í rétt er rekið, þó að smölun sé lokið. Óheimilt er að reka fjallsöfn til sundurdráttar í heimaréttum í fyrstu og annarri göngu.

22. gr.

Ef grunur leikur á, að fé sé enn á afréttum eftir að löggöngum lýkur, skal fjallskilastjóri sjá um, að eftir því sé leitað svo fljótt sem kostur er.

Smölunarkostnaður skal greiddur úr fjallskilasjóði eða sveitarsjóði viðkomandi sveitarfélags.

Ef óaðkomið fé gengur á leitarsvæðum eftir 6. nóvember, er hverjum sem er heimilt að ná fénu gegn fundarlaunum, sem nema 40% af skattmati fjárins til eignar.

Sveitarsjóður eða fjallskilasjóður þess hrepps, sem féð fannst í, skal greiða fundarlaunin, en hann á endurkröfurétt á helmingi upphæðarinnar hjá eigendum fjárins.

23. gr.

Nú liggja öræfi, þar sem fjárvon kann að vera, að afréttum eða öðrum sumargöngulöndum, og skal þá héraðsnefnd hlutast til um, að þau séu leituð að minnsta kosti einu sinni á hausti. Fé sem finnst í öræfaleitum má sveitarstjórn láta lóga.

24. gr.

Sveitarstjórn eða fjallskilastjórn skal sjá um, að eftir réttir á haustum séu öll heimalönd rækilega smöluð samtímis, svo oft sem þurfa þykir, og að afbæjarfé komist til réttra eigenda.

Skyldur er hver bóndi, eða umráðamaður jarða, að hirða kindur sem finnast í heimalandi hans eftir að fjallskilum er lokið. Sé það innansveitarfé ber honum að tilkynna eigendum það, annars skal tilkynna sveitarstjórn eða fjallskilastjóra. Kostnað við tilkynningu og geymslu fjárins ber eigendum þess að greiða.

25. gr.

Nú verður fjár vart í ógöngum, og er þeim þá skylt, er sér, að tilkynna það oddvita viðkomandi sveitarfélags eða fjallskilastjóra. Skal hann þá leitast við að fá færa menn til að bjarga fénu, ef fært þykir. Sé björgun óframkvæmanleg eða of hættuleg að dómi björgunarmanna eða aðstæður það örðugar, að tvöfalt verð fjárins hrökkvi ekki fyrir björgunarkostnaði, er skylt að skjóta féð, sé það unnt. Takist björgun kinda úr slíkum ógöngum, greiðir eigandi kindar hálft verð hennar fyrir björgun, en sveitarsjóður, þar sem eigandi er heimilisfastur, hinn hluta kostnaðar. Náist kind eða kindur hins vegar ekki lifandi, skal héraðssjóður bera kostnað vegna tilraunarinnar, enda samþykki oddviti héraðsnefndar reikninga.

VI. KAFLI
Um réttir, skil á fé og réttarhald.

26. gr.

Í hverri fjallskiladeild skal vera minnst ein aðalrétt og aukarétt eftir þörfum, og ákvörðun sveitarstjórnar þar um. Sveitarstjórn sér um byggingu og viðhald aðalrétta, og aukarétta eftir samkomulagi við ábúendur þeirra jarða er réttina nota. Réttir skulu vera nægilega stórar og örugglega fjárheldar, og fjöldi dilka við hæfi á hverjum stað.

27. gr.

Aðalréttir og aukaréttir í hverri fjallskiladeild skulu vera sem hér segir:

	Aðalrétt:	*Aukarétt:*
Í Skeggjastaðahreppi	Miðfjarðarrétt	
	Bakkarétt	
Í Vopnafjarðarhreppi	Fellsrétt	
Í Hlíðarhreppi	Hallgeirsstaðarétt	
	Ketilsstaðarétt	
Í Jökuldalshreppi	Aðalbólsrétt	
	Klausturselsrétt	
	Múlarétt	
	Hnefilsdalsrétt	
Í Fljótsdalshreppi	Melarétt	
	Múlarétt	
Í Fellahreppi	Ormarsstaðarétt	
Í Tunguhreppi	Hallfreðarstaðarétt	
	Heiðarselsrétt	
Í Hjaltastaðaþinghá	Kóreksstaðarétt	
	Knarrarrétt	
Í Borgarfjarðarhreppi	Brandsbalarétt	
Í Seyðisfjarðarhreppi	Hánefsstaðarétt	
	Dvergasteinsrétt	
Í Seyðisfjarðarkaupstað	Hagarétt	
Í Eiðahreppi	Mýnesrétt	
	Bleiksásrétt	
		Gilsárteigsrétt
Í Egilsstaðahreppi	Steinholtsrétt	
Í Vallahreppi	Hallormsstaðarétt	
	Hnúturétt	
		Unalækjarrétt
Í Skriðdalshreppi	Múlarétt	
		Geitdalsrétt
		Haugarétt
Í Mjóafjarðarhreppi	Fjarðarrétt	
		Gilsárlaugarétt
		Brekkurétt
Í Norðfjarðarhreppi	Skálateigsrétt	
Í Eskifirði	Litla-Breiðuvíkurrétt	
	Eskifjarðarrétt	
		Innstekksrétt
Í Reyðarfjarðarhreppi	Kollaleirurétt	
	Slétturétt	
Í Fáskrúðsfjarðarhreppi		Allar réttir í hreppnum þar sem sauðfjárbúskapur er stundaður
Í Búðahreppi	Búðarétt	
Í Stöðvarhreppi	Stöðvarrétt	
		Hrafnakambsrétt
		Strandarrétt

Í Breiðdalshreppi	Höskuldsstaðarétt	
	Eydalarétt	
		Hlíðarendarétt
Í Beruneshreppi	Berufjarðarrétt	
		Allar réttir í hreppnum þar sem sauðfjárbúskapur er stundaður
Í Búlandshreppi	Borgargarðsrétt	
		Hálsrétt
		Teigarhornsrétt
Í Geithellnahreppi	Starmýrarrétt	
	Hamarsselsrétt	
		Bragðavallarétt
		Múlarétt
		Kambsselsrétt
		Hofsrétt
		Flugustaðarétt

Heimilt er sveitarstjórn að færa til réttir, ef aðstæður breytast og meirihluti þeirra er afréttinn nota óska þess. Slíkar breytingar skulu skráðar í fjallskilabók. Einnig getur sveitarstjórn ákveðið að breyta aukarétt í aðalrétt og skal það þá tilkynnt nágrannasveitarstjórnum og héraðsnefnd.

28. gr.

Hver aukarétt heyrir undir aðalrétt sömu fjallskiladeildar. Úrtíningsfé úr aukaréttum skal rekið eða flutt til aðalréttar af mönnum, sem sveitarstjórn eða fjallskilastjórn hefur til þess kvatt. Enginn má reka fé frá aðalrétt fyrr en úrtíningur hefur verið að fullu sundur dreginn, nema fjallskilastjóri eða réttarstjóri leyfi.

29. gr.

Sundurdráttur í aðalrétt skal hafinn svo snemma dags sem unnt er, eftir ákvörðun fjallskilastjóra eða réttarstjóra, og er hverjum fjáreiganda skylt að vinna að sundurdrætti og hirða fé sitt úr réttinni strax og drætti er lokið. Enginn má láta fé í aðalrétt eða aukarétt nema láta réttarstjóra eða fjallskilastjóra og/eða umsjónarmann aukarétta vita. Fjallskilastjóri, réttarstjóri og umsjónarmenn aukarétta skulu sjá um að fjáreigendur taki fé sitt úr réttum svo fljótt sem kostur er. Skylt er fjallskilastjóra eða réttarstjóra að sjá svo um, að ávallt sé til dilkur fyrir sjúkt fé við hverja rétt.

Draga skal eftir markaskrám eftir því sem þörf krefur. Hreppstjóri eða bæjarstjóri tilnefnir tvo marklýsingamenn, sem skera úr um vafamörk. Verði marklýsingamenn ósammála, sker hreppstjóri eða bæjarstjóri úr. Með ómerkinga og annan óskilapening skal farið samkvæmt VIII. kafla laga um afréttamálefni, fjallskil o.fl., nr. 6 21. mars 1986.

VII. KAFLI
Um meðferð ómerkinga og óskilafjár.

30. gr.

Hver sá, sem fjallskil innir af höndum, hvort heldur við smölun afrétta eða heimalanda, skal leitast við að handsama, svo fljótt sem verða má, ómerkinga, sem vart kann að verða og auðkenna þá, ef þeir fylgja móður.

Nú koma ómerkingar eða annað óskilafé til réttar, og skal þá draga það í sérstakan dilk, þar sem menn eiga kost á að leiða mæður til ómerkinga og sanna eignarrétt sinn á öðru óskilafé.

31. gr.

Ómerkingum og óskilafé, sem kemur fyrir í skilaréttum og ekki finnast eigendur að, skal þegar lógað í sláturhúsi, og sér hreppstjóri um að svo sé gert. Áður en slíku fé er lógað, skal skrifa nákvæma lýsingu á því, þar sem getið sé marks og annarra einkenna, er eigendur gætu helgað sér það eftir.

Óskilafé sem fram kemur eftir réttir og ekki finnast eigendur að, eða ekki kemst til eigenda vegna fjarlægðar, skal farið með á sama hátt.

Andvirði alls óskilafjár, sem fargað er, skal lagt inn á reikning, þannig að reiða megi út verð hverrar kindar, ef eigandi finnst.

Annan óskilapening, svo sem hross og nautgripi, skal hreppstjóri eða bæjarstjóri selja á opinberu uppboði með 12 vikna innlausnarfresti.

32. gr.

Fyrir árslok skulu hreppstjórar eða bæjarstjórar birta í Lögbirtingablaði tilkynningu um förgun óskilafjár, hver í sínum hreppi, eða um sölu, ef um óskilahross eða nautgripi er að ræða. Skal í tilkynningu greint mark og auðkenni hverrar skepnu, eftir því sem kostur er, og skorað á rétta eigendur að gefa sig fram og sanna rétt sinn innan tiltekins tíma.

33. gr.

Af sláturverði ómerkinga og annars óskilafjár og andvirði seldra hrossa og nautgripa greiðist áfallinn kostnaður. Eftirstöðvar andvirðis greiðast eiganda, ef hann sannar eignarrétt sinn innan tiltekins tíma, ella í fjallskilasjóð eða sjóði þeirra fjallskiladeilda, þar sem óskilapeningurinn kom fyrir.

VIII. KAFLI
Um markaskrá.

34. gr.

Skylt er að eyrnamarka allt fé áður en því er sleppt á fjall.

35. gr.

Markaskrá skal vera í þremur köflum:

1. kafli: Eyrnamörk í töluröð eftir stafrófi. Brennimörk eyrnamarkseigenda séu prentuð aftan við eyrnamarkið. Þar afturundan í sömu línu komi nafn markeiganda, heimili, bæjarnúmer, sýslu- eða kaupstaðartákn og hreppsnúmer. Kaupstaðir skulu merktir með fyrsta staf í nafni.
2. kafli: Brennimörk eftir stafrófsröð, og nöfn markeigenda aftan við.
3. kafli: Mannanafnaskrá eftir stafrófsröð með heimilisfangi, hreppsnúmeri og marknúmeri hvers eins markeiganda við nafn hans.

36. gr.

Hvert sveitarfélag eða kaupstaður skal hafa sveitarfélagsnúmer og er hverjum fjáreigenda skylt að merkja með því fullorðið fé sitt. Skal hyrnt fé brennimerkt á horn, en kollótt fé merkt með plötu í eyra.

Sveitarfélagsnúmer skulu vera eftirfarandi:

Í Skeggjastaðahreppi N-1
Í Vopnafjarðarhreppi N-2
Í Jökuldalshreppi N-3
Í Hlíðarhreppi N-4
Í Tunguhreppi N-5
Í Fellahreppi N-6
Í Fljótsdalshreppi N-7
Í Hjaltastaðarhreppi N-8
Í Borgarfjarðarhreppi N-9
Í Seyðisfjarðarhreppi N-11
Í Seyðisfjarðarkaupstað N-12
Í Eiðahreppi SM-1
Í Vallahreppi SM-2
Í Skriðdalshreppi SM-3
Í Mjóafjarðarhreppi SM-4
Í Norðfjarðarhreppi SM-5
Í Reyðarfjarðarhreppi SM-6
Í Fáskrúðsfjarðarhreppi SM-7
Í Breiðdalshreppi SM-8
Í Beruneshreppi SM-9
Í Geithellnahreppi SM-10
Í Stöðvarhreppi SM-11
Í Búðahreppi SM-12
Í Eskifirði SM-14
Í Neskaupstað SM-15
Í Búlandshreppi SM-16
Í Egilsstaðabæ SM-17

Heimilt er að brennimerkja með bæjarnúmeri, sýslutákni og sveitarfélagsnúmeri.

37. gr.

Um fjármörk, merkingar á búfé og útgáfu markaskrár, fer að öðru leyti eftir IX. kafla laga nr. 6 21. mars 1986 um afréttamálefni, fjallskil o.fl. og reglugerð um búfjármörk, markaskrár og takmörkun á sammerkingum búfjár nr. 579/1989.

IX. KAFLI
Almenn ákvæði.

38. gr.

Héraðsnefnd sker úr öllum ágreiningi sveitar- eða fjallskilastjórna út af fjallskilamálum. Ennfremur geta einstakir menn komið sér saman um að leggja slík mál fyrir héraðsnefnd og úrskurð hennar.

39. gr.

Brot gegn ákvæðum samþykktar þessarar varða sektum og skal fara með mál út af þeim að hætti opinberra mála.

Samþykkt þessi staðfestist hér með samkvæmt 3. gr. laga nr. 6 21. mars 1986 um afréttamálefni, fjallskil o.fl., til þess að öðlast þegar gildi. Jafnframt er úr gildi felld fjallskilasamþykkt fyrir Norður-Múlasýslu og Seyðisfjarðarkaupstað nr. 366 12. júlí 1989 og fjallskilareglugerð fyrir Suður-Múlasýslu, Neskaupstað og Eskifjarðarkaupstað nr. 383 28. ágúst 1977.

Landbúnaðarráðuneytið, 3. október 1991.

Halldór Blöndal.

Jón Höskuldsson.